

မားစည်နှင့်ရုပ်ပွားဆင်းတူတော်

အိုးနိုတိုးရ

၁၉၇၀ ခုနှစ်၊ မတ်လမှစ၍ ဂျပန်ပြည် အိုဆာကာမြို့တွင် ခင်းကျင်းပြသသော အိတ်စပို ၇၀ ခေါ် ဆိုဆာကာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပြပွဲကြီးကို စက်တင်ဘာလ ၁၃ ရက်နေ့တွင် ရုပ်သိမ်းလိုက်ခဲ့သည်။

“အာရှတိုက်မှာ ပထမအကြိမ် ကျင်းပတဲ့ပြပွဲကြီးပါဘဲ။ တယ်ခန့်ညားပါကလား...”
“ပွဲကြည့်ပရိသတ် သန်းခြောက်ဆယ်ကျော် ရှိပြီတဲ့...။ အံ့ဩစရာကောင်းပါတယ်...”
“ဒါလောက် စည်ကားသိုက်မြိုက်တဲ့ပြပွဲကြီးဟာ မရှိသလောက်ပါဘဲ။ ဒို့အောင်မြင်ပြီ...”

ပြောသူက ပြော၊ ရေးသူက ရေးကြပါသည်။ ဂျပန်အစိုးရကလည်း ကျေနပ်သွားဟန် တူပါသည်။ မှန်ပါသည်။ ပရိသတ်သန်းခြောက်ဆယ်ကျော်ပြပွဲကြီးကို သွားကြည့်ကြပြီဆိုသည်မှာ ဂျပန်ပြည်သူပြည်သားတစ်ဝက်ကျော် ကြည့်ရှုလိုက်သည်နှင့်တူပါသည်။ တစ်နေ့လျှင် ပျမ်းမျှခြင်းအားဖြင့် လူခြောက်သိန်း၊ ခုနစ်သိန်းခန့် သွားကြည့်ကြသည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ကြက်ပျံမကျသကဲ့သို့ လူထုစုရုံးကြသည်။ လမ်းပေါ်မှာလည်း လူ၊ ပြခန်းတွင်းမှာလည်း လူ၊ စားသောက်ခန်းမှာလည်း လူ၊ ရောက်ရာနေရာတိုင်း ပရိသတ်နှင့်ပြည့်ကြပ်လျက် ရှိခဲ့ပါသည်။ အထူးသဖြင့် အာကာသဒုံးပျံကို ခင်းကျင်းပြသသော ရှုနိုင်ငံပြခန်းနှင့်လဗီမာန်မှ ကျောက်တုံးတစ်တုံးကို ပြသထားသော အမေရိကန်နိုင်ငံပြခန်းတို့ဆိုလျှင် ကြည့်ချင်စေနှင့် ကြိတ်ကြိတ်တိုး စုဝေးကြသည်။ လူများလွန်းသဖြင့် ကြိုက်သလို မဝင်နိုင်။ မကြည့်နိုင်ရှာပါ။ တန်းစီ၍ စောင့်ရပါသည်။ နေပူမရှောင် မိုးမရှောင်နှင့်သုံးနာရီ လေးနာရီခန့် တန်းစီပြီးမှသာလျှင် အလှည့်ကျတော့သည်။ ဝင်ကြည့်ခွင့်ရသည့်လူများက တော်ပါသေးသည်။ ဘယ်နှစ်နာရီစောင့်ရ၊ စောင့်ရ၊ ဝင်ကြည့်ခွင့်မရတော့သော လူကလည်း၊ မနည်းလှပါ။ ဤမျှ လူများခဲ့ပါသည်။

“လူပင်လယ်လို့ခေါ်ရမလား မသိဘူး”

မြန်မာနိုင်ငံပြခန်း ဒုတိယမင်းကြီး ဖြစ်သောဦးအောင်ကြည်က သက်ပြင်းကြီးကျလျက် ပြောပါသည်။ အရပ်လေးမျက်နှာစလုံး ပရိသတ်နှင့်ပြည့်နေသည့်အလျောက် ပကတိလူထုဟုမထင်မမြင်ရပါ။ ဟိုဘက်ဒီဘက် ခပ်သုတ်သုတ်လျှောက်လျက် ရှိကြသောပရိသတ်တို့မှာ တအိအိထလျက်ရှိသော လှိုင်းတံပိုးနှင့်တူလှသည်။

“ဟုတ်တယ်...ဒီလိုဘဲ ခေါ်ရရင် အဆင်ပြေဆုံးပါဘဲ...”

ကျွန်တော်လည်း သူ့အဆိုကို ထောက်ခံမိပါ၏။ ဤပြပွဲမှာ ကမ္ဘာ့ပြပွဲကြီးဟုသမုတ်ထားသည်နှင့်အမျှ ကြည့်စရာ၊ ရှုစရာကလည်း အတော်များပါသည်။ နိုင်ငံအသီးသီးမှ သယ်ဆောင်လာကြသော သဘာဝထွက်ပစ္စည်းများ၊ ခေတ်မီစက်ကရိယာများ၊ အနုပညာနှင့်ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာပစ္စည်းများ စသည် စသည်ဖြင့် အမျိုးစုံပါသည်။ ပြပွဲကြီးကို ပါဝင်ဆင်နွှဲကြသောနိုင်ငံများမှ ပြခန်းကို တစ်ခန်းဝင် တစ်ခန်းထွက်အေးဆေးသေချာစွာ ကြည့်ရှုလေ့လာမည်ဆိုပါက တစ်ကြိမ်တည်းနှင့်ပြီးဆုံးနိုင်မည် မဟုတ်။ အနည်းဆုံး လေးငါးကြိမ်လောက် ဆက်လက်သွားကြည့်ရမှ ဖြစ်မည်ဟုထင်မိပါသည်။ ပြထားသောဝတ္ထုပစ္စည်းများကလည်း ထူးသည်၊ ဆန်းသည်။ ပြပွဲကြည့်ပရိသတ်မှာ ကျီးကန်းတောင်မြောက် မျက်လုံးပြူး မျက်ဆံပြူးနှင့်ကြည့်ရှု

လျက်ရှိကြသည်။

စာရေးသူသည် အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများမှယဉ်ကျေးမှုကို စိတ်ဝင်စားသူတစ်ယောက် ဖြစ်သဖြင့် မြန်မာ၊ ယိုးဒယား၊ လော၊ ကမ္ဘောဒီးယား၊ သီဟိုဠ်၊ အိန္ဒိယ၊ နီပေါလ်အစရှိသောနိုင်ငံပြခန်းများကို ဦးစား ပေးကြည့်ရှုလေ့လာခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါ နိုင်ငံအသီးသီးတို့၏ ပြခန်းများကို အဓိကထားဝင်ကြည့်ရသည်မှာ အခြားမဟုတ်။ အရှေ့တောင်အာရှယဉ်ကျေးမှုဆိုသည်မှာ တစ်မျိုးတည်း။ တစ်ပုံစံတည်းဖြစ်ဟန်လက္ခဏာ ရှိသောကြောင့်တည်း။ တစ်နေ့သော် လောနိုင်ငံပြခန်းကို ဝင်ကြည့်ပါသည်။ ပြခန်းအတွင်းသို့ ဝင်ရောက် သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ကျွန်တော်သည် ဒိတ်ခနဲ ဖြစ်သွားတော့သည်။ မည်သည့်အခါကမျှ မြင်တွေ့နိုင်လိမ့် မည်ဟုကြိုတင်ပြီး မျှော်လင့်ထားခြင်း မရှိသောပစ္စည်းမျိုးကို လောပြခန်းအတွင်းတွင် ကြုံတွေ့ရခြင်းဖြစ်ပါ သည်။ ကျွန်တော်သည် ရုတ်တရက် ကိုယ့်မျက်စိကို ကိုယ်မယုံနိုင်သလို ဖြစ်မိပါသည်။ ထိုပစ္စည်းကား အ ခြားမဟုတ်။ ဖားစည်တည်း။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတွင် မှီတင်းနေထိုင်ကြသောတိုင်းရင်းသားကရင်လူ မျိုး၊ ကယားလူမျိုးတို့ ရှေးနှစ်ပေါင်းများစွာကတည်းက ပြုလုပ်ကြသော တူရိယာဂီတပစ္စည်းတစ်မျိုးပင်ဖြစ် ပါသည်။

ဖားစည်ကို ကရင်အမျိုးသားတို့အိမ်တိုင်း၌ ချိတ်ထားလေ့ရှိသည်ဟုဆိုပါသည်။ လက်ထပ်မင်္ဂလာ ပြုလုပ်သောအခါ၌ဖြစ်စေ၊ နှစ်သစ်ကူးသောအခါ၌ဖြစ်စေ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများ ကျင်းပချိန်တိုင်း ကရင်အမျိုးသား ကယားအမျိုးသားတို့သည် ဖားစည်ကို တီးခတ်ကြသည်ဟုသိရပါသည်။ လောနိုင်ငံပြခန်းအတွင်းရှိ ဖား စည်ကို တစူးတစ်စိုက် ကြည့်ရင်း ကျွန်တော်သည် ၁၉၆၃ ခုနှစ်က ဖတ်ခဲ့ရသော မြန်မာ့သတင်းစာကိုပြေး ရှိ သတိရမိပါသည်။ ထိုစဉ်က မြန်မာတော်လှန်ရေးကောင်စီမှာ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် အားထုတ် ကြိုးစားနေတုန်း ဖြစ်ပါသည်။ မူဆိုကော်ကဆာစောဟန်တာသာမွေး ခေါင်းဆောင်သော ကော်သူးလေတော် လှန်ရေးကောင်စီသည်လည်း ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ရန်ကုန်မြို့သို့ လာရောက်ဆွေးနွေးခဲ့ပါသည်။ ကရင်ကိုယ်စားလှယ်များသည် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်းအား ဖားစည်တစ်လုံး လက်ဆောင်ပေးသည်မှာလည်း ထိုအခိုက်ပင်။ ကရင်အမျိုးသားတို့သည် ဖားစည်ကို ကျက်သရေဆောင်ပစ္စည်းတစ်ခုအဖြစ် သုံးစွဲကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် လောနိုင်ငံပြခန်းအတွင်းရှိ ဖားစည်ကို မျက်တောင်မခတ် ကြည့်ရှုလေ့လာခဲ့ရပါ သည်။ ထိုဖားစည်ကို ကြေးနီနှင့်သွန်းလုပ်ထားပါသည်။ စည်မျက်နှာသည် စက်ဝိုင်းပုံသဏ္ဍာန်ရှိ၍ မျဉ်း ကြောင်းများ ရေးဆွဲထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ စည်မျက်နှာ၏အရှေ့၊ အနောက်၊ တောင်၊ မြောက်အရပ် လေးမျက်နှာတွင် ဖားရုပ်တစ်ကောင်စီ တပ်ဆင်ထားသည်ကိုလည်း တွေ့ရပြန်ပါသည်။ မျက်နှာပြင်၏အ ချင်းကို အကဲခတ်ကြည့်သော် ၃၀ လက်မခန့်ရှိမည်။ ကိုယ်ထည်၏ခါးပိုင်းသည်ကား စည်မျက်နှာ၊ စည် အောက်ပိုင်းတို့ထက် အနည်းငယ်ကျဉ်းပါသည်။ ပုံပန်းသဏ္ဍာန်ရော၊ အရွယ်အစားရော ကရင်ဖားစည်နှင့် တစ်မျိုးတည်း တစ်စားတည်း ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားပါသည်။ ကွဲလွဲမှု လုံးဝမတွေ့ရပါ။ လောနိုင်ငံတွင်လည်း ကရင်အနွယ်ဝင်တို့ နေထိုင်ကြပါသလော။ ကျွန်တော်သည် တစ်ခဏမျှ တွေးတောစဉ်းစားမိပါသည်။ နေ ထိုင်ကြသည်ဟူသောသတင်းအစအနကိုတောင် မကြားဖူးသေးပါကလား။ လောနိုင်ငံတွင် ကရင်အမျိုးသား များ နေထိုင်ကြခြင်း မရှိဟုဆိုလျှင် ထိုဖားစည်ကို မည်သူများ သွန်းလုပ်ခဲ့ပါသနည်း။ လောအမျိုးသားတို့ ပြုလုပ်ခဲ့သလော။ သို့တည်းမဟုတ် - မြန်မာနိုင်ငံမှ သွင်းခဲ့သလော။ သို့လော သို့လော စဉ်းစားပြီးနောက်

ကျွန်တော်သည် ပြခန်းအဖွဲ့ဝင်ရှိရာသို့ သွား၍မေးကြည့်ပါသည်။

“ဒီကြေးစည်ကို ဒို့လောအမျိုးသားတွေကဘဲ လုပ်ကြတာ။ တစ်ခြားနိုင်ငံက ရတာ မဟုတ်ပါဘူး။”

ပြခန်းအဖွဲ့ဝင်တစ်ယောက်က မပွင့်တစ်ပွင့်နှင့်ဖြေရှင်းခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော်က ဂျပန်အမျိုးသား၊ သူက လောအမျိုးသမီး။ ကျွန်တော်က လောစကားကို နားမလည်၊ သူကလည်း ဂျပန်စကားကို မပြော တတ်ပါ။ မလွဲသာ အင်္ဂလိပ်စကားကိုသာ သုံးရပါသည်။ သို့သော် အင်္ဂလိပ်စကားကို နှစ်ယောက်စလုံး ချောမောစွာ မပြောတတ်ကြပါ။ စာအုပ်ဖတ်သလို တွတ်တီးတွတ်တာ ပြောကြရသည်မှာ ရယ်စရာအတော် ကောင်းပါသည်။

ဖားစည်ရှိရာသို့ သွား၍ ကြည့်ပြန်သောကျွန်တော်သည် ဖားစည်ဘေးတွင် ကပ်ပြားကလေးတစ်ချပ် ရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ထိုကပ်ပြားကလေးပေါ်မှာ ဖားစည်အကြောင်းကို အင်္ဂလိပ်စာဖြင့် ဖော်ပြထားပါ သည်။ ထိုဖားစည်ကို ခရစ်သက္ကရာဇ် ၇ ရာစုနှစ်ခန့်တွင် သွန်းလုပ်ကြောင်း၊ သွန်းလုပ်သောသူတို့က လက် ရှိလောဘုရင်မင်းမြတ်၏ဘိုးဘေးဘီဘင်များဖြစ်ကြောင်း၊ လောနိုင်ငံနယ်မြေကို အောင်မြင်စွာ သိမ်းပိုက် စည်းရုံးနိုင်ခဲ့သော အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် သွန်းလုပ်ကြောင်း စသဖြင့် ရေးသားထားပါသည်။

လောနိုင်ငံပြခန်းမှ ထွက်၍ မြန်မာပြခန်းရှိရာသို့ လမ်းလျှောက်ရင်း... ကျွန်တော်သည် ဖားစည်အ ကြောင်းကို စဉ်းစားပြန်သည်။ ဖားစည်ကို ကရင်လူမျိုးတို့ သွန်းလုပ်ကြသည်။ လောလူမျိုးကလည်း ပြု လုပ်ကြသည်ဆိုသော် အရှေ့တောင်အာရှကျွန်းဆွယ်တစ်လျှောက် နေရာအနှံ့အပြားတွင် ဖားစည်ကို သွန်း လုပ်သောအလေ့အထရှိသလော။ ကရင်အမျိုးသားတို့မှာ... ရှေးသရောအခါ သံလွင်မြစ်ကြောင်းအလိုက် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ ဆင်းသက်လာသည်ဟူသော ဆိုရိုးစကား ရှိပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ ဆင်းသက်လာရသော အခါ ကရင်လူမျိုးအချို့တို့သည် လမ်းခွဲ၍ လက်ရှိလောနိုင်ငံနယ်မြေထဲသို့ ဝင်ရောက်အခြေစိုက်ခဲ့ကြသည် ဆိုလျှင် လောနိုင်ငံတွင်လည်း ဖားစည်ထုလုပ်တတ်သူ ကျွမ်းကျင်သူ ရှိကြသည်မှာ အံ့ဩစရာ မလိုပါ။ သို့မဟုတ် ဖားစည်ထုလုပ်နည်းကို ကရင်အမျိုးသားတို့က အခြားလူမျိုးထံမှ သင်ယူခဲ့ကြသလော။ ကျွန် တော့်ဦးနှောက်တွင် ဆက်ကာ ဆက်ကာ သံသယပေါ်လာပါသည်။

နွေရာသီဖြစ်သည့်အလျောက် ငါးမိနစ် ခြောက်မိနစ်ခန့် လမ်းလျှောက်ရုံနှင့်တစ်ကိုယ်လုံးမှ ချွေး ထွက်လာသည်။ “ပူလိုက်တာ - ပူလိုက်တာ” ကျွန်တော်သည် ချွေးပေါက်စက်လက်နှင့်မြန်မာပြခန်းသို့ ရောက်ခဲ့ပြီး...

“ထိုင်ပါဦးဆရာ...ကာဖီသောက်မလား...”

မြန်မာနိုင်ငံပြခန်းမင်းကြီးအဖြစ် အလုပ်နှင့်လက် မပြတ်ရှိသော ဒု-ဗိုလ်မှူးကြီးရဲခေါင်က ကျွန် တော့်ကို မြင်၍ လှမ်းပြောပါသည်။

“ဆန်းပါတယ် ဗိုလ်မှူးကြီး၊ လောနိုင်ငံပြခန်းထဲမှာ ဖားစည်တစ်လုံး ပြသထားတာကိုး...” ကျွန်တော်သည် ဗိုလ်မှူးကြီးတိုက်သော အဖျော်ယမကာတစ်ခွက်ကို မော့သောက်ရင်း ဖွင့်ပြောပါ

သည်။

“ဒါလဲ မဆန်းပါကလား။ အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံက ယဉ်ကျေးမှုဆိုတာ တစ်မျိုးတစ်စားတည်းပါတ်”

ဗိုလ်မှူးကြီး ပြောသည့်စကားက ဟုတ်ပေသည်။ အကြောင်းမဲ့ ပြောမိသည်မဟုတ်ကြောင်း ချက်ချင်းရိပ်မိပါသည်။ မြန်မာ့ရာဇဝင်ကို ပြန်လည်သုံးသပ်ကြည့်သော် ကေတုမတီတောင်ငူကို ထူထောင်သော မင်းတရားတပင်ရွှေထီးနှင့်ကျော်ထင်နော်ရထာဘုရင့်နောင်တို့သည် ဇင်းမယ်ပြည်၊ ယိုးဒယားပြည်တို့ကို သွားရောက်တိုက်ခိုက်တော်မူကြသည်။ ကုန်းဘောင်ခေတ် ကျရောက်သောအခါ၌လည်း ဆင်ဖြူရှင်မင်းတရားကြီးက ဇင်းမယ်၊ လင်းဇင်း၊ ယိုးဒယားပြည်များကို တိုက်ခိုက်တော်မူပြန်သည်။ ဤသို့သွားရောက်တိုက်ခိုက်ရသောအခါ လမ်းခရီးနယ်ပယ်ရှိ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးတို့ကို စုဆောင်း၍ တပ်များဖွဲ့စည်းတော်မူသည်။ မြန်မာတပ်များတွင် ရှမ်းစစ်သည်များ ပါဝင်ကြသကဲ့သို့ ကရင်စစ်သည်၊ ကယားစစ်သည်တို့ကလည်း ပါဝင်ဆင်နွှဲကြသည်မှာ ငြင်းနိုင်စရာအကြောင်းမရှိပါ။

ထိုနေ့ည အိမ်သို့ပြန်ရောက်ပြီးနောက် ကျွန်တော်သည် မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းကို ဖွင့်၍ ဖားစည်ဆိုင်ရာ ကဏ္ဍကို ရှာဖွေဖတ်ကြည့်ပါသည်။ ဖားစည်ကို ယိုးဒယားရှမ်းနွယ်လူမျိုးဖြစ်သော ယွန်းတို့သည် စတင်ပြုလုပ်သုံးစွဲကြဟန်ရှိ၍ ယိုးဒယားဖားစည်ကိုမူ ယခုတိုင် ဘန်ကောက်မြို့ရှိ အမျိုးသားပြတိုက်တွင် ပြသလျက်ရှိကြောင်း ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ လောလူမျိုးဖြစ်စေ၊ ရှမ်းလူမျိုးဖြစ်စေ၊ မနုဿဗေဒအရ ယိုးဒယားလူမျိုး အနွယ်ဝင်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားပါသည်။ ယိုးဒယားလူမျိုးတို့က ဖားစည်လုပ်နည်းကို သိနားလည်ကြလျှင် လောလူမျိုးကလည်းတစ်ဆင့် တတ်မြောက်လာကြသည်မှာ ဓမ္မတာပင်။

ခေတ်ကာလ အပိုင်းအခြားအလိုက် မြန်မာနှင့်အခြားနိုင်ငံများမှာ စစ်ရေးအရသော်၎င်း၊ ကုန်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးအရသော်၎င်း၊ အဆက်အသွယ် ရှိကြသည်။ ရာဇဝင်သမိုင်းအရ နိုင်ငံရေးအရ လူမျိုးရေးအရ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်နိုင်ငံများဖြစ်လျက်ရှိကြသော အရှေ့တောင်အာရှတိုက်ရှိ နိုင်ငံများမှာ တစ်နိုင်ငံနှင့်တစ်နိုင်ငံ မသင့်မတင့် ရှိ၍ ရန်ဖြစ်ခဲ့သည့်အခါလည်း ရှိပါသည်။ စစ်တိုက်သည့်အခါလည်း ရှိခဲ့ဖူးပါသည်။ သို့ရာတွင် ယဉ်ကျေးမှု၊ အနုပညာဆိုသည်မှာ လူမျိုးတစ်မျိုးမှတစ်မျိုးထံသို့ ကူးလူးပျံ့နှံ့သွားတတ်သည့်သဘော ရှိပါသည်။ အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံတို့သည် ယဉ်ကျေးမှုရှုဒေါင့်မှ ကြည့်လျှင် တစ်မျိုးတစ်စားတည်း ဖြစ်သည်။ တညီတညွတ်တည်း ရှိသည်ဟုဆိုနိုင်ဖွယ်ရာ ရှိပါသည်။

နီပေါလ်နိုင်ငံပြခန်းကို ဝင်ကြည့်သောကျွန်တော်သည် ပြခန်းအတွင်းတွင် ဘုရားရုပ်ပွားဆင်းတုတော် ၄ ဆူကို ဖူးမြင်ရပါသည်။ ဟန်နှင့်ပုံစံတို့သည် တစ်ဆူနှင့်တစ်ဆူ မတူကြသော်လည်း အားလုံးမြတ်စွာဘုရားရုပ်ပွားတော်များ ဖြစ်ကြပါသည်။

စာရှုသူတို့ သိရှိကြသည့်အတိုင်း ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ တောင်ပိုင်း(ဝါ)ထေရဝါဒဂိုဏ်းနှင့်မြောက်ပိုင်း(ဝါ)မဟာယာနဂိုဏ်းဟူ၍ ဂိုဏ်း ၂ ဂိုဏ်းကွဲပြားလျက် ရှိပါသည်။ မြောက်ပိုင်းဗုဒ္ဓဘာသာကို သက်ဝင်ယုံကြည်ကြသောလူမျိုးတို့သည် တရုတ်၊ ကိုရီးယား၊ ဂျပန်...စသော လူမျိုးများ ဖြစ်ကြ၍ တောင်ပိုင်းဗုဒ္ဓဘာသာကိုမူ မြန်မာ၊ သီဟိုဠ်၊ ယိုးဒယား၊ ကမ္ဘောဒီးယားစသောအရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများ၌ ယုံကြည်ကိုးကွယ်ကြပါ

သည်။ တောင်ပိုင်းဟူ၍၎င်း၊ မြောက်ပိုင်းဟူ၍၎င်း၊ ဂိုဏ်းဂဏကွဲခြားခြင်းအကြောင်းမှာ သုတ်၊ ဝိနည်း၊ အဘိဓမ္မာ ပိဋကတ်သုံးပုံကို ကျင့်သုံးစောင့်ထိန်းရာ၌ ခေတ်ကာလအလိုက်၊ ဒေသအလိုက်၊ လူမျိုးအလိုက် အမြင်မတူ သဘောကွဲလွဲသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဂိုဏ်းကွဲသည့်အလျောက် ရုပ်ပွားဆင်းတုတော်သည်လည်း တသီးတခြားဖြစ်သည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ကျွန်တော်သည် မြန်မာပြည်ရှိစဉ် ကိုယ်တိုင်ဖူးမြော်ခဲ့ရသော ဘုရားဆင်းတုတော်များကို ပြန်သတိရပါသည်။ မှတ်မိပါသေးသည်။ မြန်မာပြည်ရှိ ဘုရားရုပ်ပွားတော်များဆိုလျှင် မြတ်စွာဘုရားရုပ်ပွားတော်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ရုပ်တော်မူဘုရား၊ ထိုင်တော်မူဘုရားဟူ၍နှစ်မျိုးနှစ်စား ဖူးရဖူးပါသည်။ လက်အနေအထားကား များသောအားဖြင့် လက်ဝဲလက်ကို ခူးပေါ်တင်၍ လက်ဖဝါးကို ဖြန့်ထားပါသည်။ လက်ျာလက်ကိုမူ ခူးပေါ်တွင်တင်ပြီး လက်ချောင်းများနှင့်မြေကြီးထိလျက် ရှိပါသည်။ မြန်မာပြည်အတွင်း ဘယ်နေရာရောက်ရောက် ဖူးမြော်ခဲ့ရသော ဆင်းတုတော်၏ လက်အနေအထားမျိုးသည် အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သော...ဘယ်တင်ညာချပုံသဏ္ဍာန် ဖြစ်ပါသည်။

ဂျပန်ပြည်တွင် အရိမေတ္တယျဘုရားလောင်း၊ အဝလောကိတေသွရခေါ် လောကနာထဘုရားလောင်း၊ အမိတာဘုရား၊ မဇ္ဈသီရိဘုရားလောင်းစသော ဘုရားကွဲများ၊ ဘုရားလောင်းများကိုလည်း မြတ်စွာဘုရားနည်းတူ ရှိခိုးပူဇော်ကြပါသည်။ အဆိုပါဘုရားကွဲ၊ ဘုရားလောင်းများ၏ ရုပ်ပွားတော်ပုံပန်းသဏ္ဍာန်နှင့်ဟန်တို့သည်လည်း တစ်ဆူနှင့်တစ်ဆူမတူ ခြားနားကြပါသည်။ မူလအစမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုင်ရာ ဘုရားမျိုးမဟုတ်သော နတ်သား နတ်သမီးရုပ်များ၊ ဟိန္ဒူဘာသာဆိုင်ရာ နတ်ရုပ်များကိုလည်း နောင်တွင် ဗုဒ္ဓဘာသာဘုရားကွဲ၊ ဘုရားလောင်းအဖြစ် ကိုးကွယ်ပူဇော်လာကြရသောကြောင့် ဂျပန်ပြည်ရှိ ရုပ်ပွားဆင်းတုတော်များကို အသေးစိတ် လေ့လာကြည့်လျှင် တော်တော်စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းပါသည်။

နီပေါလ်နိုင်ငံပြခန်းမှ ထွက်လာသောကျွန်တော်သည် အခြားနိုင်ငံမှ ပြခန်းကို ဆက်ကြည့်ရပါသည်။ ဤအကြိမ်မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာကိုးကွယ်ကြသော နိုင်ငံများမှ ပြခန်းကိုသာ ရွေးရပါသည်။ ဘုရားရုပ်ပွားတော်ကို အာရုံစိုက်မိလာသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့အာရုံစိုက်ရုံ နိုင်ငံများမှပြခန်းကို လှည့်ကြည့်ရသော ကျွန်တော်သည် ဘုရားရုပ်ပွားတော်တွင် နိုင်ငံအလိုက် ထူးခြားမှုရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ မြန်မာပြည်ရှိ ရုပ်ပွားဆင်းတုတော်နှင့်ဟန်ပုံစံ ထပ်တူဖြစ်သည့်နိုင်ငံမှာ အိန္ဒိယ၊ နီပေါလ်၊ ယိုးဒယား၊ လောနိုင်ငံများဖြစ်ကြကြောင်း သိရပါသည်။ လက်ဝဲလက်ကို ခူးပေါ်တင်ပြီး လက်ချောင်းကို မြေကြီးနှင့်ဆက်သည့်ပုံ၊ တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုလျှင် အောင်တော်မူပုံဖြစ်သည်။ ဗောဓိညောင်ပင်ရင်းဝယ် ဂေါတမဘုရားလောင်း သီတင်းသုံးလျက် ရှိခိုက်၊ မာရ်နတ်မင်းလာ၍ အမျိုးမျိုးနှောင့်ယှက်ခဲ့သည်။ ဂေါတမဘုရားလောင်းသည် မာရ်နတ်၏ နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးမှုများကို တွန်းလှန်ဖယ်ရှား၍ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ရပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအဖြစ်ကို ရတော်မူထသည်။ မြတ်စွာဘုရားအဖြစ် မပွင့်မီ ဂေါတမဘုရားလောင်းသည် မြေကြီးကို တိုင်တည်ခဲ့ပါသည်။ ထိုအကြောင်းကို အစွဲပြု၍ လက်ချောင်းနှင့်မြေကြီးဆက်သည့်ဟန်ကို အောင်တော်မူပုံဟုခေါ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဤကဲ့သို့သော ပုံဆောင်သော ဆင်းတုတော်ကို ဂျပန်ပြည်တွင် လုံးဝမဖူးခဲ့ဖူးပါ။ အထက်တစ်နေရာတွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ဂျပန်ပြည်ရှိ ရုပ်ပွားတော်များမှာ ဘုရားကွဲ၊ ဘုရားလောင်းများပြားလွန်းသဖြင့်

ဟန်နှင့်ပုံစံတို့သည် တစ်ဆူနှင့်တစ်ဆူကွဲပြားခြားနားလျက်ရှိပါသည်။ သို့ရာတွင် မြတ်စွာဘုရားရုပ်ပွားတော်ဆိုလျှင် တစ်ပုံစံတည်း ဖြစ်ပါသည်။ အားလုံး တင်ပလွင်ခွေထိုင်၍ လက်ဝဲလက်ကို ဒူးပေါ်တင်ပြီး လက်ဖဝါးကို ဖြန့်ထားပါသည်။ မြန်မာပြည်ရှိ ဘုရားရုပ်ပွားတော်များ၏ နည်းတူ ဆုပေးပုံ ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် လက်ျာလက်ကိုမူ ရင်ရှေ့တွင် ထား၍ လက်ဖဝါးကို အပြင်သို့ ပြထားပါသည်။ မစိုးရိမ်လင့်ဟုအနက်အဓိပ္ပာယ်ရပါသည်။ ဤပုံဆောင်သောဆင်းတုတော်ကို အိန္ဒိယနိုင်ငံနှင့်လောနိုင်ငံပြခန်းတို့တွင် တွေ့ရပါသေးသည်။

သီဟိုဠ်နိုင်ငံမှရုပ်ပွားတော်များ၏ လက်နေလက်ထား တသီးတခြား ဖြစ်ပါသည်။ လက်ဝဲလက်ကို ဖြန့်၍ ယင်းအပေါ်မှာ လက်ျာလက်ကို ထပ်ဆင့်ထားပါသည်။ ထိုလက် ၂ ဖက်စလုံးကို ချက်အောက်ဖက်၊ ခြေဖနောင့်အပေါ်တွင် တင်ထားပါသည်။ ဈာနမုဒြာဟုခေါ်သော အနေအထားမျိုး ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့သော ဟန်ရှိသော ရုပ်ပွားတော်ကို ယိုးဒယားနိုင်ငံပြခန်းတွင်လည်း တွေ့ရပါသေးသည်။

ရုပ်ပွားဆင်းတုတော်၏ လက်အနေအထားကို နိဂုံးချုပ်အနေနှင့်ပြရပါမူ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

နိုင်ငံအမည်	လက်နေလက်ထား အနေအထိုင်ပုံ
အိန္ဒိယ	အဘယမုဒြာ။ ဘူမိဖဿ။
နီပေါလ်	ဘူမိဖဿ။
မြန်မာ	ဘူမိဖဿ။
ယိုးဒယား	ဈာနမုဒြာ။ ဘူမိဖဿ။
လော	အဘယမုဒြာ။ ဘူမိဖဿ။
သီဟိုဠ်	ဈာနမုဒြာ။
ဂျပန်	အဘယမုဒြာ။

အထက်ဖော်ပြခဲ့သော လက်အနေအထားကိုမူ ထိုင်တော်မူဘုရားရုပ်ပွားတော်သာ တွေ့ရပါသည်။ ရုပ်တော်မူဘုရားရုပ်ပွားတော်ကား ပြခန်းများတွင် မရှိသလောက် ရှားပါးပါသည်။ ပင့်ဆောင်လာခြင်းမရှိသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ယိုးဒယားနိုင်ငံပြခန်းတွင် ဖူးမြော်ရသော ရုပ်တော်မူဘုရားရုပ်ပွားတော်အနေအထားမှာ ဓမ္မစကြာဟောဟန်(ဝါ)တရားဟောနေဟန် ဖြစ်ပါသည်။ ဓမ္မစကြာဟောဟန်ဆိုသည်မှာ လက်ဝဲယာနှစ်ဖက်စလုံးကို ရင်ရှေ့တွင် အပ်၍ လက်ချောင်းကို ဖြန့်ထားသောဟန်ကို ဆိုလိုပါသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံရှိ ရုပ်တော်မူဘုရားဆင်းတုတော်များသည်လည်း ထိုအတိုင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ယောက်အနေနှင့်စာရေးသူကိုယ်တိုင် ဖူးမြော်ခဲ့ရသော ရုပ်ပွားဆင်းတုတော်များနှင့်ယင်းပုံပန်းသဏ္ဍာန်တို့ကို တင်ပြပါသည်။ ကမ္ဘာ့ပြပွဲကြီးမှ လေ့လာခဲ့ရသော ဗဟုသုတတစ်ရပ်ပင်ဖြစ်ပါကြောင်း။ ။

မစ္စတာ-အိုးနိုတိုးရူ(မဟာဝိဇ္ဇာ)

ဤဆောင်းပါးရှင် မစ္စတာ-အိုးနိုတိုးရူသည် မြန်မာဘာသာနှင့်မြန်မာမှုများ

လေ့လာလိုက်စားနေသော ဂျပန်အမျိုးသား သုတေသနပညာရှင်တစ်ဦး ဖြစ်သည်။

မစ္စတာ-အိုးနိုမှာ အိုဆာကာနိုင်ငံခြားဘာသာတက္ကသိုလ်မှ မြန်မာဘာသာနှင့်ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ရပြီးနောက် ကျိုတိုတက္ကသိုလ် မဟာဝိဇ္ဇာတန်းသို့တက်၍ ဘာသာဗေဒမှမြန်မာဘာသာကို ဆက်လက်လေ့လာ ဆည်းပူးခဲ့၏။ ၁၉၆၃-ခုနှစ်တွင် မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့(ဘာသာဗေဒ)ရ၍ ပါရဂူသင်တန်းတက်ခဲ့သည်။

၁၉၆၅-ခုတွင် အမိတက္ကသိုလ်ဖြစ်သော အိုဆာကာနိုင်ငံခြားဘာသာတက္ကသိုလ် မြန်မာစာပေဌာန နည်းပြဆရာအဖြစ်ဖြင့် ခန့်ထားခြင်းခံရသည်။ နောက် ကထိကဖြစ်လာ၍ ၁၉၇၁-ခုတွင် လက်

ထောက်ပါမောက္ခဖြစ်လာသည်။ ၁၉၆၇-ခုနှစ်မှ ၁၉၆၉-ခုနှစ်အထိ မြန်မာနိုင်ငံရှိ ဘာသာခြား စာသင်သိပ္ပံကျောင်း ရန်ကုန်တွင် ဂျပန်စာပါမောက္ခအဖြစ် ထမ်းရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၇၀-ခု၊ ဩဂုတ်

လတွင် “လူသိနည်းသော မြန်မာနိုင်ငံ”အမည်ဖြင့် စာအုပ်တစ်အုပ် ရေးသားပြုစုခဲ့သည်။ ဤစာ အုပ်မှာ စာရေးသူ မြန်မာပြည်ရှိစဉ်က တွေ့ကြုံလေ့လာခဲ့၏။ ဒေသန္တရဗဟုသုတများကို အသေးစိတ်

ဖော်ပြရေးသားထား၍ မစ္စတာ-အိုးနိုသည် ထိုစာအုပ်ကို ပြုစုခြင်းဖြင့် မြန်မာပြည်နှင့်မြန်မာတိုင်း ရင်းသားတို့အပေါ် ခင်မင်လေးစားကြောင်း ဖော်ပြခဲ့သည်။

အိုးနိုတိုးရူ(မဟာဝိဇ္ဇာ)

မှတ်ချက်။ ။၁၉၇၁-ခုနှစ်၊ အမှတ်(၃၀၁) ဇန်နဝါရီလထုတ် သွေးသောက်မဂ္ဂဇင်း စာမျက်နှာ(၁၇မှ ၂၂ ထိ)တွင်ပါသော ဆောင်းပါးကို ပြန်လည်၍ စာစီရိုက်ထားပါသည်။